

Martin Sunding, stämmobestyrelsens ordförande, lyssnar till Samlingssignal ur Arnljot, som musikfanjunkare Thorsten Wijk spelar på näverlur till tecken på att stämman invigts.

Färgsprakande bygdestämman

Det måste ha varit något av en dröm för en modeskapare att uppleva den kolorit och variation som de 1.500 deltagarna i Ungdomsringens stämman uppvisar. Det är en symfoni av färg och form och det gör ett oemotståndligt intryck av ungdom och glädje.

Dialekter från Sveriges alla hörn med mjuka sydtyska dialekter. blandas med utländska tungomål. Från Baden-Württemberg kommer bred skånska och sjungande dalmål

Forts. på sista sidan

Färgsprakande . . .

Forts. från första sidan.

33 glada folkdansare och sångare. Arbeitsgemeinschaft der Sing-, Tanz- und Spielkreise är det ståtliga namnet och deras ledare, ingenjör Hans-Jörg Brenner, berättar att de varje år brukar åka ut på resor, man har varit i England, Belgien, Frankrike och Sydafrika. Det är första gången man är i Sverige, men av entusiasmen och livligheten att döma inte sista.

Från Värmland kommer tre glada töser, Ulla Olsson, Margareta Edén och Margareta Edlund har varit med i Ungdomsringen i fyra år men den vackra björklövsgörna klänningen bär de bara till "störhågera".

Adolf Otterström från Hälsingborg har varit med i Ungdomsringen i 40 år.

— Det heter ju Ungdomsringen säger herr Otterström, men det är så i den här rörelsen att man aldrig blir för gammal någon gång. Folkdräkterna är en genuin och vacker folklig konst och vi vill föra ut den konsten från museerna till folket igen.

Herr Otterström har själv gjort mer för den saken än kanske någon annan. Han är föreståndare för Ringens dräktavdelning i Skåne och han fick Ungdomsringens guldmarke för sina insatser på torsdagen och det märket har bara delats ut ett tiotal gånger förut.

ammalt och nytt möts i Ungdomsrings. Intendent Eric Ström var redan 1920 och bildade föreningen och Camilla Mårtensson, 3 är en av de allra yngsta deltagarna i årets stämma.

presenterar Ungdomsrings:

Folkdräkterna rena konstverk

Det är inte för mycket att säga att Östersunds stadsbild i grunden ändrats under de dagar Svenska ungdomsrings kongressar här. Prästgatan och Storgatan där annars trottoarerna är fyllda av påtöverlastade landsbor trängs nu folkdräktsklädda spelmän och folkasare i kostymeringar av alla snitt och kulörer som tänkas kan. Klänningar. Det ger ett överväldigande intryck av den skönhetslängtan och fantasi som måste ha besjälats de folkliga konstnärer som skapat dessa dräkter, ty de är verkliga konstverk de flesta av dem.

Forts. på sidan 4

Folkdräkterna . . .
Forts från första sidan

Vi har fått en pratstund med Ungdomsrings hedersordförande intendent Eric Ström, och han har berättat en smula om vad det var som låg bakom när Ungdomsrings bildades 1920 och vilka som är de aktuella strävandena.

— Det var redan 1918 som folkdansarna i Stockholm slöt sig samman i ett förbund, berättar herr Ström, och 1920 hade vi fått så goda kontakter med folkdansare ute i landet och i Norden att vi beslöt oss för att bilda ett riksförbund. Vi kallade oss då för Svenska folkdansringen och vår förste ordförande var Kurt Belfrage. Redan 1922 kom vi underfund om att det inte räckte med folkdansen, intresset för dräkterna och musiken hade också växt och vi antog därför namnet Svenska ungdomsrings för bygdekultur. Det var ju så att för att dansa behövdes musik, och det var därför folkdansmusiken som i början kom att stå i förgrunden. Men redan 1920 anordnades en folkmusikstämma och allt framgent har det varit den renodlade låtmusiken som spelat största rollen.

Egen organisation

I mitten av trettio-talet bildade spelmännen en egen riksförbund, Sveriges spelmäns riksförbund, men samarbetet har hela tiden varit intimt mellan detta förbund och Ungdomsrings.

Zornmedaljen, som ger innehavaren rätt att titulera sig riksspelman, donerades av Emma Zorn till Ungdomsrings efter Anders Zorns död, dessförinnan hade Zorn varit enmansjury själv, och spela upp för den medaljen kan spelmännen göra på de stämmor som gemensamt anordnas av

man utom träslöjd sysslat med arbeten i halm och smycketillverkning efter gamla förebilder.

— Men, säger Eric Ström, jag vill främst framhålla den rent etiska sidan av vår verksamhet. Jag har använt en bild en gång i ett föredrag där jag liknade oss vid en roddare som rör framåt, men har blicken riktad bakåt för att håla rätt kurs, och det säger en hel del om oss och vår verksamhet. Vi har ingen tanke på att stoppa utvecklingen men vi vill ge möjlighet att välja.

— Och det som ligger oss allra mest om hjärtat det är vår verksamhet bland ungdomen. Det finns en heltidsanställd konsulent, Nils Presto, som delvis sysslar med ungdomsarbete, men vårt önskemål framför andra är att kunna anställa en ungdomskonsulent som kan ta hand om ungdomen redan i skolan, och skapa intresse för folkmusik och folkdansen. Vårt framtidsmål är alltså att få tillfälle att arbeta med de allra yngsta.

15.000 medlemmar

Men en sådan verksamhet kostar pengar. Det paradoxala är att fastän statsbidrag utgår så har Ringen inte råd att ta emot dem ibland, eftersom en viss del alltid måste betalas av föreningen själv. Men ändå är det skillnad nu. När föreningen grundades var det inte ovanligt att herr Ström och hans kolleger i styrelsen fick gå med personliga växlar i bankerna för att att få det att gå ihop.

Ungefär 15.000 medlemmar har Svenska ungdomsrings, fördelade på 23 distrikt. Särskilt Norrland har visat sig svårarbetat, det behövs nämligen minst åtta medlemmar för att få ihop ett folkdanslag och det kan vara svårt på många platser.

Men samtliga inom Ungdomsrings förefaller vara idealister av stora mått och det måste man vara i en rörelse som så diametralt går emot de modeströmningar som är moderna och "tidsenliga".

Festprogram i dag

Uppspelningarna för Zornmärket fortsatte också på fredagen. Det jämtländska inslaget är förvånansvärt litet, det är endast ett tiotal spelmän från vårt län som anmält sitt deltagande. På fredagskvällen var stämmodeltagarna inbjudna att se Arnljot och senare på kvällen samlades man till samkväm på ÖPR.

I dag lördag äger det stora festprogrammet på Hofvallen rum. Festtåget utgår från ÖPR 17:30, och framme på Hofvallen blir det bland annat tal av Albert Viksten och folkdansuppvisning av 1000-talet dansare. På söndag avslutas festligheterna med spelmännens dag på Jamtli.

Ungdomsrings och Spelmännens riksförbund, som ju också sker här i Östersund just nu.

Det finns för övrigt en spelman med i Ungdomsrings som erövrade Zornmedaljen redan 1910 och en son till honom, han heter Olof Tilman från Dala-Floda liksom fadern, är med på stämman i Östersund.

Dräkthistoria

Från början var det i huvudsak daladräkter som kom till användning. En del äldre kloka män sysslade med dräktforskning, men annars var det ett försummat och bortglömt område. Det kunde kanske verka litet av maskeradupptåg i början, ingen visste riktigt vad som var äkta i dräkterna, lackskor och silkesstrumpor användes omväxlande med ylle och träskor, men allteftersom rörelsen växte sig starkare uppstod också ett behov av autentiska dräkter från den bygd man kom från eller bodde i.

Det kom till stånd ett mycket intimt samarbete mellan Nordiska museets dräktavdelning, och dess intendent fil. doktor Brynolf Hellner och ett dräktråd bildades som skaffade fram och rekonstruerade folkdräkter. Hellner var under ett tiotal år ordförande i Ungdomsrings och är nu hedersordförande tillsammans med Eric Ström. Och fortfarande läggs ner ett hängivet arbete på detta område, särskilt då från de äldre medlemmarernas sida.

Bevarar bygdekulturen

Vilka är nu målsättningarna?
— Ja, säger Eric Ström, de kan sammanfattas så att vi vill bevara bygdekulturen så som den kommer till uttryck i folkdansen, folksång och musik och i slöjd. Det finns tre sektioner som sysslar med var sin sida av verksamheten och slöjdsektionen har till exempel nyligen haft en stor kurs i Dals-Långed där